

Notat

Dato: 04.11.2021
Reference: Lars Tiede Barsballe
E-mail: ltb@norddjurs.dk
Journalnr.: 18/14774

Gennemgang af sagsforløb

Nedenfor gives en gennemgang af det sagsforløb, som førte frem til vedtagelsen af visitationsrammen for førtidspension, samt de efterfølgende opfølgninger på vedtagelsen af visitationsrammen.

ØK: 27. juni 2018 – Orientering

Borgmesteren orienterede omkring aktuelle emner. Med udgangspunkt i de økonomiske udfordringer, som Norddjurs Kommune stod med i 2018, besluttede Økonomiudvalget på dette møde, at der skulle gennemføres kvalitetssikring af de tekniske korrektioner på arbejdsmarkedsområdet samt brug af refusionsstrukturerne. Et kommissorium for dette skulle forelægges Økonomiudvalget på møde 8. august 2018

ØK: 8. august 2018 – Validering af budgetforudsætninger for 2019 på arbejdsmarkedsområdet

Økonomiudvalget godkendte en projektplan for BDOs gennemgang af budgetforudsætningerne for 2019 på arbejdsmarkedsudvalget. Som supplement til BDOs analyse, aftalte Forvaltningen med STAR, at de leverer en analyse af refusionsreformens konsekvens for Norddjurs Kommune, en gennemgang af udviklingen på arbejdsmarkedsområdet ift. sammenlignelige kommuner, samt mulighederne for at få flest mulige i beskæftigelse gennem en aktiv indsats.

På dette møde opfordrede Økonomiudvalget Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget til at se på tildelingspraksis på førtidspensionsområdet.

EAU - 15. august 2018 – Gennemgang af udviklingen på arbejdsmarkedsområdet

STAR fremlagde deres analyse af udviklingen på arbejdsmarkedet. Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttede på dette møde at iværksætte en intern undersøgelse af tildelingen på førtidspensionsområdet med fokus på tildelingskriterier og med udgangspunkt i konkrete cases.

26. september 2018 – Forslag til analyse af tildelingspraksis på førtidspensionsområdet

På dette møde blev Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget forelagt Forvaltningens forslag til en analyse af tildelingspraksis. Analysen ville indeholde følgende elementer og blive præsenteret på det efterfølgende udvalgsmøde:

- Beskrivelse af analysens baggrund og formål
- Beskrivelse af lovgivningen på førtidspensionsområdet
- Beskrivelse af sagsgange på førtidspensionsområdet
- Gennemgang og præsentation af cases
- Kvantitativ analyse af tildelingspraksis
- Råderum og handlingsanvisning

Erhvervs- og Arbejdsmarkedet godkendte forslaget.

24. oktober 2018 – Analyse af tildelingspraksis på førtidspensionsområdet

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget blev præsenteret for analysen af tildelingspraksis på førtidspensionsområdet. Analysen tog udgangspunkt i 40 tilfældigt udvalgte sager, som efterfølgende blev gennemgået og opdelt i fire kategorier:

- "Den gode sag" – dokumentationen er udtømmende og alt er belyst
- "Kommunen kunne have belyst sagen bedre" – udfordringer ift. opfølgningen på dokumentationen
- "Kommunal udfordring pga. manglende indsats" – kommunens håndtering er mangelfuld
- "Stram praksis" – kommunen har foretaget unødige handlinger

Tabellen nedenfor viser, hvordan de 40 gennemgåede sager fordelte sig i de fire kategorier:

	Antal	Andel i %
Den gode sag	21	52,5
Kommunen kunne have belyst sagen bedre	12	30,0
Kommunal udfordring ift. manglende indsats	5	12,5
Stram praksis	2	5,0
I alt	40	100,0

Analysen viste dermed, at 52,5% af sagerne var velbelyste og veldokumenterede, samtidig med at de ikke var behandlet uden unødige ophold i sagsbehandling og indsats. 30% af sagerne var karakteriseret ved at indeholde de fornødne oplysninger om indsatser og helbredsforhold, men savnede beskrivelser og belysning af betydningen af oplysningerne i forhold til betingelserne for at få bevilget førtidspension. 12,5% af sagerne var præget af uforklarlig lang sagsbehandlingstid, enten som resultat af manglende indsatser

eller manglende beskrivelser af formålet med indsatser. Den resterende del på 5 % var præget af at indeholde flere lægelige og indsatsmæssige oplysninger, end påkrævet for at bevilge førtidspension.

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget godkendte på dette møde visitationsrammen for førtidspension. Visitationsrammens overordnede fokus var gældende lovgivning samt styrket dokumentation, hvilket betyder at ved tilkendelse af førtidspension skal sagen være tilstrækkeligt oplyst, og det skal være dokumenteret, at borgeren opfylder betingelserne for førtidspension.

På mødet blev det protokolleret, at der til to af anbefalingerne til forbedringerne i sagsbehandlingen på førtidspensionsområdet skulle tilføjes "og dokumentation", så disse lyder:

- Der skal være en mere nøjagtig beskrivelse **og dokumentation** af de konkrete formål med de iværksatte indsatser
- Der skal være en mere nøjagtig beskrivelse **og dokumentation** af, hvorfor iværksatte indsatser har/ikke har bragt borgeren tættere på arbejdsmarkedet. Dette gælder særligt i sager, hvor borgeren gentagne gange henvises til samme eller sammenlignelige forløb, i nogle hos samme leverandør

19. december 2018 - Pensionssager

Erhvervs- og Arbejdsmarkedet blev på mødet orienteret om, at 37 sager var blevet sendt tilbage til revurdering siden Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget den 24. oktober 2018 godkendte visitationsrammen med øget fokus på dokumentation. Forvaltningen vurderede i orienteringen, at et højere antal sager end normalt ville blive sendt tilbage til fornyet behandling, da der ville gå et stykke tid før alle sagsbehandlere var fuldt ud på linje med den nye praksis omkring dokumentation.

På mødet blev der protokolleret, at Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget slår fast, at der i Norddjurs Kommune ikke ligger økonomiske kriterier til grund for tilkendelse af førtidspension. Den nye visitationsramme, som udvalget har besluttet den 24. oktober 2018, slår blandt andet fast, at dokumentationen skal forbedres.

29. maj 2019 – Opfølgning på returnerede sager

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget blev på mødet orienteret om status på de 37 sager, som blev returneret i perioden 24. oktober – 31. december 2018. Orienteringen viste, at i 27 af sagerne, svarende til 73%, havde Pensionsnævnet tilkendt førtidspension, efter den relevante dokumentation tilvejebragt. I fem sager var der blevet klaget til Ankestyrelsen. I to af sagerne havde Norddjurs Kommune fået medhold, mens de resterende sager stadig var under behandling, da orienteringen blev givet.

29. maj 2019 – Budgetanalyse om forventet udvikling ift. førtidspension og fleksjobordningen

I forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023, ønskede Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget at analysere tilgangen til førtidspensions- og fleksjobordningen. Analysen viste, at tilgangen til førtidspension samt fleksjobordningen var reduceret ift. landsgennemsnittet samt gennemsnittet for sammenlignelige kommuner. I forhold til sammenlignelige kommuner fulgte andelen af arbejdsstyrken, som modtog førtidspension i Norddjurs Kommune, gennemsnittet for de sammenlignelige kommuner.

27. november 2019 – Opfølgning på ny visitationsramme for førtidspension

På mødet fik Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget en status på implementeringen af den nye visitationsramme. Den nye visitationsramme var nu færdigimplementeret både i rehabiliteringsteamet samt Pensionsnævnet, hvilket kunne ses ved at der i perioden 1. januar – 31. oktober kun blev sendt 10 sager til revurdering. Der var på daværende tidspunkt 12 borgere, som havde klaget over afgørelsen i den pågældende periode. I 9 af disse sager havde Ankestyrelsen stadfæstet Norddjurs Kommunes afgørelse, mens 3 af sagerne stadig ventede på afgørelse.

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget fik også en status på de sager, som Pensionsnævnet havde returneret til fornyet behandling i perioden 24. oktober 2018-31. december 2018. Orienteringen viste, at 27 borgere, svarende til 73%, havde fået tilkendt førtidspension. 7 af borgerne havde klaget til Ankestyrelsen og i alle 7 sager fik Norddjurs Kommune medhold.

Generelt vurderede Forvaltningen, at visitationsrammen havde medført at pensionsagerne blev bedre belyst og havde højere kvalitet, hvilket var formålet med visitationsrammen. At Ankestyrelsen i 2018 og 2019 stadfæstede Norddjurs Kommunes afgørelser på førtidspensionsområdet viste også, at visitationsrammen var i overensstemmelse med praksis på området.

24. juni 2020 – Budgetanalyse med fokus på førtidspension og fleksjobordningen

På dette møde behandlede Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget en opdatering af budgetanalysen fra 2019, som fokuserede på tilgangen til førtidspension samt fleksjobordningen. Den opdaterede analyse viste, at tilgangen til begge ordninger var bremset og at andelen af arbejdsstyrken som modtog førtidspension, lå lidt højere end gennemsnittet for sammenlignelige kommuner. Dette skyldtes primært forhøjelsen af pensionsalderen med udgangspunkt i Velfærdsforliget i 2006.

26. august 2020 – Orientering om status på ny visitationsramme for førtidspension

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget fik på dette møde en status på de sager, som var blevet returneret fra Pensionsnævnet i 2018, 2019 og 2020. I 2019 blev i alt 17 sager returneret, mens der pr. 1. juli 2020 var 11 returnerede sager i 2020.

I 2019 var der i 14 sager påklaget til Ankestyrelsen. I 10 af disse sager havde Ankestyrelsen stadfæstet Norddjurs Kommunes afgørelse, mens 4 sager stadig var under behandling. I 2020 var der i 5 sager klaget til Ankestyrelsen, alle 5 sager var på dette tidspunkt stadig under behandling.

Fordi der i 2020 stadig kom indstillinger fra Rehabiliteringsteamet, som blev afvist af Pensionsnævnet, samtidig med, at Ankestyrelsen stadfæstede Norddjurs Kommunes afgørelser, besluttede Arbejdsmarkedsafdelingen at understøtte en yderligere styrkelse af kvaliteten af det materiale som indleveres til og fra Rehabiliteringsteamet. Dette skulle ske ved at styrke det ledelsesmæssige fokus på materialet og ved at afdelingen lavede en aftale med BDO om, at vurdere kvaliteten af materialet med henblik på mulige forbedringer i sagsbehandlingen.

Samtidig havde afdelingen taget initiativ til yderligere intern undervisning af medarbejdere i afdelingen samt Ungeindsatsen for at undgå, at sager går frem og tilbage mellem Rehabiliteringsteamet og Pensionsnævnet.

24. februar 2021 – Orientering om analyse af førtidspensionssager

På dette møde blev BDOs analyse af kvaliteten af det materiale som forelægges Rehabiliteringsteamet, fremlagt for Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget.

I analysen gennemgik BDO 22 sager, som i perioden ultimo 2018 – medio 2020 var blevet sendt frem og tilbage mellem Rehabiliteringsteamet og Pensionsnævnet. BDO konkluderede, at alle 22 rehabiliteringssager, hvor rehabiliteringsnævnet havde indstillet til førtidspension, både lå uden for udvalgets visitationsramme og lå uden for den lovgivningsmæssige ramme for rejsning af sag om/bevilling af førtidspension. BDO konkluderede dermed, at Pensionsnævnet havde truffet korrekte afgørelser ved at returnere sagerne i samtlige 22 tilfælde.

Derudover konkluderede BDO:

1. Norddjurs Kommunes visitationsramme udgør et fyldestgørende grundlag for sagernes behandling.
2. Rehabiliteringsteamets redegørelse/faglige forklaring i de 22 rehabiliteringssager kan ikke danne grundlag for bevilling, da behandlingsmuligheder og/eller udviklingsmuligheder i forhold til borgernes arbejdsevne ikke er dokumenteret udtømmende i de 22 sager.
3. Rehabiliteringsteamets vurderinger baseres på en tilgang, som er præget af et helbredsfokus eller lægefagligt fokus, hvorimod pensionsnævnets vurderinger ses præget af et fokus på mulighederne for udvikling af borgers arbejdsevne gennem brug af alle relevante tilbud, herunder også kombination af behandling og relevante kommunale tilbud på tværs af forvaltningsgrene.
4. Rehabiliteringsteamet ses ikke at skelne mellem rehabiliteringssager vedrørende borgere under eller over 40 år. Det betyder, at den lovgivningsmæssige forudsætning for rejsning af sag om førtidspension ikke ses efterlevet.
5. På baggrund af intentionerne i gældende regelsæt vurderer BDO, at borgernes arbejdsevne bør være omdrejningspunktet for sagernes behandling i såvel rehabiliteringsteam som pensionsnævn. Dette ses ikke at have været gældende i de 22 sager.

For at følge op på BDOs analyse, iværksatte Arbejdsmarkedsafdelingen forskellige tiltag, f.eks. styrket samarbejde mellem Rehabiliteringsteamet og Pensionsnævnet, samt undervisning af medlemmerne af Rehabiliteringsteamet.

Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget fik også en status på de returnerede sager i 2019 og 2020, samt de sager, hvor der var blevet klaget til Ankestyrelsen. I 2019 drejede det sig om 14 klagesager, hvoraf Ankestyrelsen stadfæstede de 13 og omgjorde én. I 2020 var der 12 klagesager, hvoraf Ankestyrelsen har stadfæstede 8 og omgjorde 2. 2 sager var stadig under behandling, da orienteringen blev givet.

25. august 2021 - Status på visitationsramme for førtidspension

På dette møde fik Erhvervs- og Arbejdsmarkedsudvalget en status på antallet af sager, som vandrer mellem Rehabiliteringsteamet og Pensionsnævnet. I alt var 21 sager stadfæstet ved Ankestyrelsen fra visitationsrammen blev indført 24. oktober 2018 til 1. august 2021. I 4 sager omgjorde Ankestyrelsen Pensionsnævnets afgørelse. 2 af de omgjorte afgørelser skyldtes nye omstændigheder/oplysninger, som Ankestyrelsen var blevet forelagt, efter pensionsnævnet havde genvurderet sagen

Overordnet set konkluderes det i orienteringen at antallet af vandrede sager var blevet nedbragt og at antallet af tilkendelser til førtidspension lå på niveauet for sammenlignelige kommuner. Samtidig var der igangsat en aktiv

indsats for de borgere, som med rette, ifølge Ankestyrelsen og BDO, havde fået afslag på førtidspension.